

MARKÉTA ŠICHTÁŘOVÁ: SVĚT SEVŘELA PANDEMIE BLBOSTI

- CZ24 News | 25. prosince 2020

ČESKO: Není to asi žádné objevení Ameriky, ale přesto konstatuju: Před krizí 2008 jsme byli někde úplně jinde.

Kde? Jednoduše se dá říct: Tehdy se ještě spořilo, šetřilo a investovalo dobře. Tehdy jsme se ještě pohybovali v normalitě. Nikdo nemohl mít pocit, že tvůrci hospodářské politiky svými rozhodnutími berou lidem úspory.

Česká republika už má za sebou oslavu třiceti let od listopadové revoluce v roce 1989. Dost dlouhá doba na to, abychom mohli hodnotit.

První léta se nesla v duchu transformace centrálně plánové ekonomiky na ekonomiku tržní. V duchu přechodu z totality v bezbřehou svobodu. Bylo to období, které budou historici ještě léta zkoumat. Bylo to ovšem období specifické a svým způsobem neopakovatelné.

Tedy ne že by bylo možno evropskou ekonomiku té doby přirovnat zrovna k mladému vranému hřebci; ale dejme tomu, že oplácaná kobykla by to být mohla.

Pro současné ekonomy je proto zajímavější vývoj Evropy jen v posledních dvaceti letech – to už je období standardnější, které má smysl zkoumat s tím, že nám může přinést inspiraci (nebo naopak varování) pro dnešek. A zejména ekonoma zaujmou roky 2008 až 2010. Tedy období, kdy se celý svět otrásl hospodářskou krizí.

Na Západě se dnes mnoho lidí domnívá, že změny, které krize přinesla, jsou pro současnou společnost důležitější než pád Berlínské zdi. Berlínská zeď ovlivnila hlavně střední Evropu. Krize z let 2008–2009 ovšem ovlivnila celou euroatlantickou civilizaci a pravděpodobně nás bude ovlivňovat dál.

Najednou přestala být méně podstatná levicová či pravicová orientace. Namísto toho se svět začal dělit na liberální a konzervativní. A to všechno zvýraznily právě roky 2008 až 2010. Zejména s Evropou notně zamávaly.

Dnes, tedy v roce 2020, jsme ve srovnání s rokem dejme tomu 2007 jinde především mentálně. Možná jste to taky slyšeli: takovou tu fámu, že kapitalismus selhal. Že prý nějaká „neviditelná ruka trhu“ jsou jen kecy. Že prý se ekonomický svět hroutí, protože tržní systém nefunguje.

Takže jen abychom v tom měli pořádek: ekonomický svět se vážně svým specifickým způsobem hroutí. Hroutí se, protože levice celého světa propadla záchvatu socialistického šílenství.

Úroky jsou záporné. Cena ropy byla v roce 2020 záporná. Byty se skoro nedají koupit. Ne, ani jedno nevyprodukoval „kapitalismus“ či volný trh. Všechny tři zruďnosti vyprodukovaly socialistické zásahy centrálních bank a vlád.

Záporné úroky vyprodukovaly centrální banky, které podlely dojmu, že je v pořádku, když peníze, které musí většina lidí v potu tváře vydělávat, mají zápornou hodnotu. Tedy když práce většiny lidí má zápornou hodnotu. Tedy když se pracovat nevyplácí.

Zápornou cenu ropy vyprodukovaly vlády, které nás zavřely do karantény kvůli nemoci, jejíž mediální obraz byl na hony vzdálen realitě. Takže se nesmělo cestovat. Takže nebyla poptávka po ropě. Takže vytěženou ropu nikdo nechtěl. Takže ji nebylo kam dávat, protože jen tak vylít na pole ji nelze. Takže ten, kdo ropu s nemalými náklady a námahou vyrval zemi, musel platit za to, aby se jí zbavil a přiměl někoho jiného, aby ještě víc naplnil už tak přetékající zásobník.

Předražené ceny bytů vyprodukovaly centrální banky, které svými zápornými úroky zničily jakékoli investiční příležitosti a přiměly k zadlužení a spekulacím s byty i lidi, kteří nemají pomalu ani na oběd.

Všechny tyhle nemorální zruďnosti nadělají ještě mnohem víc zla, než většina lidí dnes dokáže dohlédnout.

Možná se vám zdá, že o nic nejde. No a co, tak věřitel platí dlužníkovi za to, že mu smí půjčit. Nemorální sice, ale dlužníkům to vyhovuje a věřitelé jsou takoví ti nechutní boháči, kteří mají na to, aby půjčovali, takže škoda každé rány, která padne vedle. Omyl. Až záporné úroky položí většině lidí jejich celoživotní úspory na důchod, pochopí to. Pochopí, že záporné úroky jim vzaly plody jejich celoživotní práce. A ze státního důchodu se budou moci tak leda pást. Až tohle pochopí, bude už pro ně pozdě.

Možná se vám zdá, že drahé byty se dají vyvlastnit, nájmy se dají regulovat. Omyl. Čím víc budete těm, kdo byty mají, jejich majetky brát, tím menší budou mít motivaci je nabízet k nájmu a starat se o ně. Tím budou byty nedostupnější a dražší. Nedostupné byty položí bydlení u nás a zradikalizují našince.

Mohli bychom pokračovat. Tisk nekrytých peněz. Dotace kradoucí těm, kdo táhnou svět na svých ramenou. Rozdávání dotací těm, kdo jen žijí z cizího. Dluh evropských zemí větší než řecký dluh v době, kdy Řecko uprostřed dluhové krize bankrotovalo. Záporné ceny elektřiny, když v Německu trochu víc zafouká. Zákaz dieselů ve městech, ačkoli koronakrize v roce 2020 prokázala, že i při nulové dopravě emise škodlivého oxidu dusičitého zůstaly stejné, takže likvidace automobilek živících evropský průmysl byla pouhou nenávistnou ideologií proti autům, nikoli záchranou planety – potlačováním pohybu a radosti ze života ve jménu stagnace a úpadku.

Ale nebudeme pokračovat, je to zbytečné. Protože slepý nevidí, hluchý neslyší a ideolog nemyslí. Ten

si nejdřív musí nabít ústa.

Až se restartujeme od nuly, bude zas dobře. Život si vždycky najde cestičku a zvítězí nad úpadkem. Ale ti, kdo takový restart ustojí, rozhodně nebudou ti, kdo budou pasivně sedět doma a čekat, jak se o ně stát postará. To, co je dosud před námi, stejně tak jako budoucí restart, ustojí ti, kdo se spolehnou na sebe a svůj úsudek. Ti, kteří jsou zvyklí sami tvořit, sami myslet, sami se o sebe starat, nespoléhat na „systém“.

Tento text cituje pasáže z knihy Šichtařová & Pikora: Jak nepřijít o peníze (2020)

Autor: Markéta Šichtařová

Zdroj: <https://pravyprostor.cz/>